

a religionis ingressu sine justa causa impediunt. Item si filios vel filias absque justa causa compellant ad matrimonium ineundum, seu a matrimonio contrahendo impediunt et abstinere cogant.

(34. Parentes, contra debitam filiis bonam educationem spiritualem graviter peccant, si filios in bonis moribus et necessariis ad salutem per se vel per alios instruere non curent; item, si occasiones peccandi ab ipsis non removeant, vel in locis, aut domibus suspectis et periculosis habitare permittant, aut alias peccaminosam vitam agere sinant. Item si consilio, aut malo exemplo eos ad peccata perducant. Item, si filios aut filias dissolutas pro posse non corrigant, et juxta exigentiam non puniant: in his enim parentes non tantum peccant contra virtutem charitatis, sicuti quisvis alii proximum delinquentem corrigere negligentes, sed etiam contra virtutem justitiæ, quia parentes jure divino naturali obligantur filios educare ad bonum, et avertere a malo. Unde parentes catholici in illis regionibus, ubi Catholici contrahunt matrimonia cum Catholicis, si moraliter possint, tenentur sub mortali curare, ut proles educentur catholice, ut ex aliis notant Busembaum, lib. II, cap. 4, dub. 3, num. 7; La Croix, *ibidem*, num. 95 et 100.

(35. Parentes nequeunt licite occidere filias in adulterio deprehensas. *Vide verb. ADULTERIUM*, art. 2, a num. 10 usque ad finem.

(36. Parentes nequeunt licite occidere filios suos bannitos, nisi aliter ab armis contra patriam averti possint, quia in tali casu prævalet bonum universale patriæ, quæ est communis omnium mater. Ita Layman, lib. III, part. II, tract. 3, cap. 2, num. 2; La Croix, leg. 3, part. I, num. 792, et alii passim: arg. l. *Minime* 35, De relig. et sumpt. fun.

(37. Parentes in casu necessitatis, si nullus alius existat, possunt baptizare proprios filios sine solutione conjugii, seu absque debiti matrimonialis præjudicio. *Vid. verb. BAPTISMUS*, art. 4, num. 41.

(38. Parentes peccant graviter filios etiam consentientes castrando, ut evadant præstantiores musici; cum enim nemo sit dominus membrorum sui corporis, tanto minus erunt parentes domini membrorum corporum suorum filiorum, adeoque, etc. Sic Laym., Tanner., Bonac., Lezana, et alii quos affert, et sequitur Diana, part. VI, tract. 8, resol. 36; Quarti, *De sacris benedictionibus*, tit. 3, sect. 17, difficult. 4; Busemb., l. II, part. I, tr. 4, c. 1, dub. 1, resolut. 2, et alii passim.

(39. Parentes dubitantes, an proles adulterinæ, seu non legitimæ sint a se genitæ, vel ab aliis, quam obligationem contrahant? *Vid. verb. ADULTERIUM*, art. 5, a num. 20.

(40. Parentes an et in qua necessitate sint a suis filiis subveniendi præferenter quoad alios? *Vid. verb. FILIUS*, a num. 91 ad 99.

(41. Parentes ut subveniantur, in qua necessitate, et quomodo possint, vel debeant filii exire de religione? *Vide d. verb. FILIUS*, a num. 100 ad 104.

(42. Parentes, quo jure et in qua necessitate possint vendere suos filios? *Vid. d. verb. FILIUS*, a num. 112 ad 105.

(43. Parentes quando et quibus modis amittant patriam potestatem super filios? *Vid. d. verb. FILIUS*, a num. 118 ad 125.

(44. Parentes spirituales, an teneantur alere suos filios spirituales in defectu parentum naturalium? *Vid. d. verb. FILIUS*, num. 136.

(45. Parentes an et ob quas causas possint filios exheredare? *Vide verb. EXHEREDATIO*.

(46. Parentes contrahentes sponsalia pro liberis necdum septennibus invalide contrahunt, nisi liberi septennio majores approbaverint. Cap. unic. *De desponsat. impuber.* in 6. Sic. Communis doctor., teste La Croix, lib. VII, part. III, num. 118. (47. Parentes etiam invalide contrahunt pro impuberibus septennio majoribus; cit., c. unic. *De desponsat. impub.*, in 6; La Croix, *loc. cit.*, et alii communiter.

(48. Parentes possunt per se loquendo esse testes matrimonii prolium suarum. *Vid. verb. MATRIM. QUOAD IMPEDIMENTA*, art. 2, num. 88. In multis autem casibus sunt suspecti, et munus testis implere non possunt;

(49 unde card. de Luca, *De matrimonio*, disc. 3, num. 16, citans Passer., Alex., Menoch., Mascard., docet, si verb. gr. pater agat pro valore matrimonii, ut salvet honorem filie, tunc talem patrem potius esse partem interessatam et principalem in causa; ideoque non posse implere munus testis. Hinc Joannes Kugrel, *De matrimonio et sponsalibus*, numer. 343; La Croix, lib. VI, part. IV, numer. 757, et alii dicunt parentes in multis casibus merito esse suspectos, nec sufficere.

* Quinimo parentibus omnino testimonium dicere pro filiis vel filiis pro parentibus omnino interdictum esse, tenet Cujac., *Comment. in tit. ff. De testibus*, in princ. *

(50. Parentes, quamvis non teneantur obligatione aliqua particulari benedicere propriis filiis benedictione materiali, id est expressa verbis et signis externis, cum hæc solum ex beneplacito, et in signum benevolentie soleat conferri a parentibus propriis filiis; tenentur tamen eis benedicere benedictione formali in ordine ad finem, ad quem dirigi solet, videlicet, ut bene sit filiis quoad animam et corpus, id est procurare, et a Deo precari bona, quæ sunt illis necessaria ad salutem animæ et corporis, quia jure naturali tenentur eorum curam habere, quoad eorum majus bonum spirituale et temporale. *Communis.* (51. Hinc peccant parentes maledicentes filiis suis maledictione formali, id est imprecantes eis vere ex animo malum sub ratione mali, cum vero desiderio, ut illud malum eis eveniat, adeoque tenentur parentes hanc circumstantiam in confessione explicare, quia in hoc casu maledictio continet specialem malitiam contra virtutem pietatis, quæ malitia erit mortalis, si malum filiis imprecatum sit

grave: et venialis, si malum imprecatum sit leve ratione parvitatatis materiæ. Sic communis doctorum, cum S. Thoma, *Secund. secundæ*, quæstione 76, articulo 1.

(52. Si parentes maledicant filiis solum materialiter, id est non ex animo, ut malum aliquod illis eveniat, sed ex ira quadam et impatientia, peccant solum venialiter, quia tunc maledictio, ultra quam quod non est ex animo deliberato, non opponitur charitati, cujus obligatio gravis est, sed mansuetudini vel patientiæ, quæ virtutes levius obligant. Sic Molina, Navarr., et alii, quos affert, et sequitur Laym., lib. II, tract. 3, cap. 8 et alii passim (2).

* Quamvis parentes nequeant maledicere filiis possunt tamen eosdem cum convivio instituere, l. *His verbis* 48, § 1, ff. *De hæredibus instituendis*. Non enim prohibetur patri, quominus ipse in filium maledicta in ultimo elogio objiciat, licet hoc aliis interdictum sit. Cujac., *Comment. in tit. ff. De liber. et posthum. hæred.*, ad leg. *Quid sit* 1, et l. *Nominatim.*, circa med. Sed quod non licet parentibus contra filios, nec filiis contra parentes permissum est. Hinc si quis filius erga parentes non modo pietatis et obsequii neglexerit officia, sed aliquid contra pietatem commiserit, juxta naturam commissi varie coercetur. Si parentes maledicos appellet, militia indignus reputatur ex l. 1, § ult. ff. *De obseq. parent. et patron. præstan.* Quod si eosdem contumeliis afficiat, vel impias in eos inferat manus, arbitrio præfecti urbis punitur, quin excusetur, etiamsi miles sit l. 1, in princ., et § penult. ff. eod. l. *Si filius*, 3, l. *Congruentius* 4, cod. *De patria potestat.*; Anton. Matthæus, *De crimin.*, lib. XLVIII, lib. VI, cap. 2, nu. 16; Leeuwen, *Cons. for.*, part. I, lib. V, cap. 21, num. 14., in Voet., in *Pandect.*, lib. XXXVII, tit. 15 in fin. Etenim parentes omni genere pietatis, et obsequii a nobis colendi sunt, non modo quousque vivunt, sed etiamsi mortui sint, ut quædam Solonis lex statuit, « ut mortuis nullus impune malediceret, » et ita tenet Cujac., *Comment. in cod.*, lib. VI, tit. 6, *De obseq. patron. præstan.*, in fin.

(53. Datur episcopo facultas absolvendi pro suo arbitrio in forma privata ob carcerationem clerici factam per ejus parentes. Sacra congregatio Immunitatis, in *una Civitatis Ducalis*, 19 Februar. 1695, lib. II *Decret. Vallem.*, pag. 171.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(54. De jure occidendi, vendendi, tum exponendi liberos secundum jus civile Romanorum, vide contraria inter se scripta

PAROCHIA, PAROCHIALIS, PAROCHIANUS.

SUMMARIUM.

1. Parochia sumitur dupliciter, scilicet stricte, seu proprie, et large, seu improprie. — 2. Parochia

Noodt in libro singulari *Julius Paulus*, sive *De partus expositione et nece apud veteres*; Bynckerhoek in opusculo, *De jure occidendi, vendendi et exponendi liberos apud veteres Romanos*; tum ejusdem Noodt in amica responsione ad difficultates *Julii Pauli*, sive libri *De partus expositione et nece*, nuper motas a viro amplissimo Cornelio Bynkerhoek.

(55. Hoc ipsum argumentum illustravit etiam, et quidem accommodate tum ad theoriam, tum ad praxim A. Caranza, *De partu*, cap. 4 per tot, ubi de moribus modisque exponendi, de conditionibus expositorum, de penis exponentium, de cura in expositos adhibenda, de sumptuum in eosdem erogatorum causa, et repetitione, et demum de sanguinolentis tractat. Consule eum ubi res postulat.

* (56. Post tam anxie demandatam parentibus curam et sollicitudinem in alendis et educandis filiis, iisdem parentibus, qui hanc curam et sollicitudinem adhibuissent, jura nostra constituerunt præmia. Statutum quippe fuit, ut parentes filiis succederent satis reputando unicum etiam filium a parentibus usque ad pubertatem fuisse educatum. Quinimo licet nullos suscepissent filios, tamen impetrato jure liberorum, tot scilicet liberorum, quot sufficere capacitati assis, tamen illis jus liberorum inde sublatum fuit. Cujac., *Paratit. in cod.*, lib. VIII; Corvin., *ibid.*, tit. 58. Hinc parentes olim apud acta præstebantur natos. Cujac., *Comment. in cod.*, lib. IV, tit. 21, *De fide instrument.*, in princ.

(57. Hic dubitari posset, an parentes, qui in bonis allodialibus succedunt liberis, succedant etiam in eorumdem feudis. In libris sane feudalibus nihil de hoc constitutum legitur, ideoque sicuti semper, deficiente jure particulari, ad jus commune et regulas generales confugimus, ita successionem feudalem a jure communi metientes, eandem quoque concedere parentibus debere videremur, nisi tamen obstat consuetudo excludens parentes a successione in feudis filiorum, quæ cæterum fere utrobique viget. Ita tenent Marta, *De succes. regul.*, part. II, quæst. artic. 1, n. 18, et seq.; in *Comment. de feud.*, lib. II, in princ., tit. 1, *In digres. de feudis*, lib. XXXVIII, n. 57, ubi ponit etiam alios casus, in quibus pater succedere potest filio in feudis, ut si feudum refutatum sit a patre; item si filius contemplatione patris acquisiverit feudum. Zues., *De feud.*, cap. 10, num. 38; Schraderus, *De feudis*, part. VII, cap. 6, num. 3, 4 et 5; Vultejus, *De feudis*, lib. I, cap. 9, num. 207; Gudelin., *De feudis*, part. III, cap. num. 3*.

chia large, et improprie sumpta quæ sit? — 5. Parochia stricte et proprie sumpta quæ sit? — 4. Parochia unde dicta? — 5. Parochia vo-

(2) E. R. Etsi parentes materialiter filiis maledicant, possunt peccare mortaliter ratione scandali, seu mali exempli et pravi habitus.

catur etiam *parœcia*, et quid *parœcia* importet? — 6. Non primum parœchia, sed *parœcia* est appellata. — 7. Parœchiæ antiquitus non erant distinctæ. — 8. Dionysius Papa XXIV, post S. Petrum primo eas distinxit. — 9. Quamvis aliqui existimaverint ab ipsismet apostolis fuisse prius factam divisionem parochiarum. — 10. Parochias erigere et dividere, præter Papam, solus potest et debet episcopus. — 11. Ad constitutionem parœchiæ, seu ad hoc, ut aliqua ecclesia dicatur, sit, et probetur parochialis, plura requiruntur, primo enim requiritur, ut auctoritate Papæ vel episcopi sit erecta. — 12. Secundo, requiritur certum territorium, seu certus locus, ac districtus cum certis limitibus ab episcopo determinatis. — 13. Tertio, requiritur quod in ipso designato loco, seu districtu sint saltem decem domus, aut familiæ. — 14. Quarto, requiritur, ut unum solum, ac perpetuum rectorem, seu parochum habeat cum cura animarum, et potestate fori pœnitentialis ipsi soli competente. — 15. Quinto, requiritur, quod non facta aliqua electione sepulturæ per defunctos, et non existentibus sepulturis majorum in dicta ecclesia, corpora ibi sepeliantur tanquam in parochiali, in qua concurrentibus prædictis, defuncti debent sepeliri. — 16. Novæ parœchiæ erectio, et antiquæ dismembratio quomodo, et quando, et quibus concurrentibus fieri possit, et debeat? *remissive*. — 17. Pluribus in locis adsunt parœchiæ, quæ non distinguuntur per domos materiales, et per determinatos districtus locorum, sed per populos et familias, et istæ vocantur parœchiæ gentilitiæ. — 18. Parochialis ecclesia dicitur, quæ habet jus consistens in cura animarum parochianorum, ipsis sacramenta ministrans, et proprium habens rectorem seu parochum; parochialis enim nihil est, quam cura animarum. — 19. Parochialis ecclesia, ut probetur, non sufficit, quod rector administret sacramenta, nisi etiam ostendat, quod de necessitate administret, et populus ab eodem de necessitate recipiat. — 20. Parochialis ecclesia de jure non præsumitur, sed est probanda. — 21. Unde in dubio est plene, et concludenter probanda ab eo, qui talem esse asserit, et se fundat in ea. — 22. Jura parochialia ecclesiæ, et parochi competenti assignantur. — 23. Alias ad jura parochialia spectabat, quod parochiani diebus Dominicis, et festivis missam audirent in ecclesia

(1. Parochia sumitur dupliciter, scilicet stricte, seu proprie, et large, seu improprie. *Communis*.

(2. Parochia large et improprie sumpta intelligitur pro tota diœcesi, ut clare patet ex c. *Si quis ordinatus* 5, dist. 92, ibi: « Si quis ordinatus episcopus ad parochiam, cujus est electus, etc. »; et ex cap. *Si quis episcopus* 5, ead. dist. 91, ibi: « Si quis episcopus ordinatus ad parochiam, cujus est electus, etc. »; et ex cap. *Si qui episcopi* 6, ead. dist. 92, ibi: « Si qui episcopi ordinati sunt, neque recepti ab alia parochia, in qua fuerant denominati; » et ex cap. *Ad Apostolicæ Sedis regimen* 20, De decimis, ibi: « De parochia unius episcopi in diœcesi alterius transferatur, etc. » Unde etiam parochianus pro diœcesano sumitur in cap. *Nullus episcopus* 3, De parochis, ibi: « Nullus episcopus alterius parochianum judicare præsumat. »

3. Parochia stricte et proprie sumpta est certus territorii districtus per Papam, vel episcopum determinatus, habens unum re-

parochiali; secus autem nunc. — 24. Alias ad jura parochialia spectabat etiam, quod parochiani semel in anno sua peccata proprio parochi confiterentur, secus autem nunc. — 25. An autem benedictiones et distributiones candelarum, cinerum et palmarum sint de juribus mere parochialibus? *remissive*. — 26. An benedictiones mulierum post partum, fontis baptismi, ignis, seminis, ovorum et similium sint de juribus mere parochialibus? *remissive*. — 27. An functiones omnes hebdomadæ sanctæ sint de juribus mere parochialibus? *remissive*. — 28. An celebratio missæ solemniter feria quinta in Cœna Domini sit de dictis juribus parochialibus? *remissive*. — 29. An prima pulsatio campanarum in Sabbato sancto sit de juribus parochialibus? *remissive*. — 30. An celebratio missarum solemnium per annum, sive pro vivis, sive pro defunctis, sit de dictis juribus parochialibus? *remissive*. — 31. An expositio quadraginta Horarum, et benedictio, quæ fit super populum, sit de dictis juribus parochialibus? *remissive*. — 32. An expositio, quæ fit cum reliquiis, vel sacris imaginibus, et benedictio, quæ fit cum eis super populum, sit de dictis juribus parochialibus? *remissive*. — 33. Parochianus alicujus parochiæ ut quis efficiatur, sufficit solum habitationis principium, nec requiritur, quod illi pro majori anni parte habitaverit. — 34. Intellige tamen de eo, qui contrahit domicilium animo non redeundi, secus vero si de tali animo nullibi constat. — 35. Efficitur tamen parochianus illius parochiæ, qui ad habitandum in ea se contulit ad evitanda impedimenta, quæ parentes suo matrimonio præbere intendunt. — 36. Et quoad hoc habentur plures casus sic decisi a sacra congregatione concilii *remissive*. — 37. Quando quis habitat in confinio duarum ecclesiarum parochialium, censetur parochianus illius, in qua domus aditum magis frequentatum habet. — 38. Parochianus, si in una ecclesia solet audire missam, in altera vero recipere sacramenta, canonica portio debetur ei, a qua recipit sacramenta. — 39. Parochiani non sunt necessario vocandi in unione parochialium. — 40. Parochialitatis suppressio, et curæ translatio sustinetur, quando ex justa causa, et cum superioris permissione facta fuit. — 41. Parochianus ex justa causa eximi potest pro determinato tempore a jurisdictione sui parochi. — 42. Alia ad rem cum *addit. ex alien. man.*, ad n. 80.

ctorem stabilem, cum potestate populum ibidem existentem regendi et judicandi, eique sacramenta, aliaque divina administrandi: *Est in re communis*. (4. Parochia ita nuncupatur quasi partitio curæ: Rota rec., part. xv, dec. 39, num. 10; Abbas, in *Rubr. de parochiis*, num. 1, archidiaconus, in cap. *Ecclesias* 1, caus. 13, qu. 2; Fagnan, in cap. *Litteræ* 1, De matrimonio contracto contra interdictum ecclesiæ, num. 12; Barbosa, *De officio et potest. parochi*, part. 1, cap. 1, num. 16, cum pluribus ibi citatis: *Parochia* enim Græce, Latine *partitio* dicitur, Fagnan, *loc. cit.*, et alii. (5. Et sic parochia dicitur, quasi partitio curæ, quia parochus, seu rector ecclesiæ curam habere debet animarum totius populi intra limites ecclesiæ sibi assignatæ congregati. Cap. *Ecclesias* 1, caus. 13, qu. 1; c. *In ecclesiis* 1, De capellis monachorum, cap. *Cum singula* 32, De præbendis, in 6, cum similibus. (6. Parochia vocatur etiam *parœcia*, hoc enim nomine usos fuisse antiquos Christianos demonstrat S. Augustinus, lib. xiv *De Civ. Dei*,

his verbis: « Fuit presbyter nomine Restitutus in parœcia Calamensis Ecclesiæ: » *Parœcia* autem Latine *accolarum conventus*, seu *habitatio*, aut *cura* dicitur: Barbosa, l. c.; Calvin., in *Magno lexico jurid.*, verb. *Parochia*; ubi ex aliis notat non primum *parochias*, sed *parœcias* appellatas esse.

(7. Parœchiæ antiquitus non erant distinctæ, sed episcopus curam animarum totius diœcesis per sacerdotes pro suo libitu misos, et ad nutum amovibiles administrabat, assignatis cuilibet laboranti sacerdoti iis sustentationis mediis, quæ episcopus pro tali iudicabat sufficientia, ut propterea tota diœcesis merito diceretur parochia: arg. cit. *Juribus*, sub num. 2. (8. Successu tamen temporis cum populus Christianus magis magisque in dies augetur, Dionysius Papa XXIV, post S. Petrum, * secatis et partitis diœcesibus in plures ecclesias parochiales, seu parochias, singulas has parochias singulis sacerdotibus assignavit, ut unusquisque proprium haberet territorium, seu certum districtum, ab hac partitione, ut supra dictum fuit, appellatum *parochia*, intra cujus fines ac limites populum inibi existentem in spiritualibus debite pasceret ac regeret, nec unus alterius fines et limites ingrederetur, ut expresse habetur in cap. *Ecclesias* 1, caus. 13, qu. 1, ubi dicitur Papa Dionysius sic ait: « Ecclesias singulas singulis presbyteris dedimus, parochias, et cœmeteria eis divisimus, et unicuique jus proprium habere statuimus, ita videlicet, ut nullus alterius parochiæ terminos, aut jus invadat, sed sit unusquisque suis terminis contentus, et taliter ecclesias, et plebem sibi commissam custodiat. » Et quod prima parochiarum divisio facta fuerit a Dionysio Papa, habetur etiam in c. *Pastoralis* 9, De his quæ fiunt a prælatis sine consensu capituli, ibi: « Cum auctoritate Dionysii fuerint parochiæ limitatæ: » et testantur passim doctores, et signanter plurimi congesti a Barb., *De offic. et potest. episcop.*, cit. part. II, cap. 1, num. 18. (9. Quamvis, ut ibi ipse notat card. Baron., *Annal. eccles.*, tom. III, ad annum 325, vers. *Unde hic*; et Theoph., *Parochialis*, part. 1, conc. *Paroch.*, art. 1, pag. 4, existimaverint ab ipsismet apostolis factam divisionem parochiarum.

* Liber pontificalis si inspiciatur, videtur hæc parochiarum divisio contigisse ann. 268, sedente adhuc Dionysio; Baronius enim dicti pontificalis verba ad dictum annum § 17, ita exponit: « Dionysii opus fuit parochias a decessoribus suis distinctas limitibus certis, presbyterisque divisas, quas persecutio Valeriani turbaverat, iterum dividere, ac pro ratione distribuere, cœmeteriisque singulis consignare. » Vide etiam Blanchinum in *Notis ad Anastasium Bibliothecarium*, tom. II, pag. 23 et 231. Sed si fides

(5) Sive ut apud Anastasium Bibliothecarium XXVI, de quo quidem in *Vitis Rom. Pontificum* Anastasio Bibliothecario attribuitur, edit. Rom. 1751, t. I, p. 21: « Ille presbyteris ecclesias divisit, et cœmeteria, parochias et diœceses instituit: » quæ verba

habenda est Murator., *Annal.*, tom. II, ad annum 268 contigisse, cum mortem pontificis Dionysii referat ad dictum annum 268. De parochiis tamen vide Thomassin., part. I, lib. I, cap. 21. *De beneficiis*, et laudatum Murator., *dissert.*, *Sopra l'antichità Italiane*, tom. III, *dissert.* 74 (3).

(10. Parochias erigere et dividere, præter Papam, solus potest et debet episcopus. Cap. *Nullus omnino* 11, caus. 16, q. 7, et docet ibi Barbosa cum communi doctorum. Accedit concilii *Tridentini* dispositio in sess. XXI, *De reformat.*, cap. 4, et sess. XXIV, *De reformat.*, cap. 13. (11. Ad constitutionem parœchiæ, seu ad hoc, ut aliqua ecclesia dicatur, sit, et probetur parochialis, plura requiruntur. Primo igitur requiritur, ut auctoritate Papæ vel episcopi sit erecta, ut patet ex dictis numero antecedenti; erecta tamen præsumitur auctoritate Papæ vel episcopi, ex lapsu temporis, quo rector ecclesiæ publicè divina officia peregit, sacramenta administravit, ac reliqua parochialia præstitit et recepit. Barb., *loc. cit.*, num. 39, *Afflict.*, dec. 368, num. 5; Lancell. *Gallia*, cons. 124, num. 6, vol. 1, et alii passim.

(12. Secundo requiritur certum territorium, seu certus locus, ac districtus cum certis limitibus ab episcopo determinatis. Arg. cit. c. *Ecclesias* 2, caus. 13, q. 1, et cit. sess. XXI *De reformat.*, c. 4, et sess. XXIV *De reformat.*, c. 13; Rota recent., part. II, dec. 228, num. 5 et seq., et part. XVIII, tom. I, dec. 32, num. 2 et seq.

(13. Tertio requiritur, quod in ipso designato loco, seu districtu sint saltem decem mancipia, seu, ut alii legunt, municipia, id est decem domus, aut familiæ: cap. 3 *Unio* 3, caus. 10, quæst. 3, ubi statuitur, « Ut ecclesia, quæ decem habuerit mancipia, super se habeat sacerdotem; quæ vero minus decem mancipia habuerit, aliis conjugatur ecclesiis. » Barbosa, *loc. cit.*, num. 20; Reiffenstuel, lib. III *Decretal.* 28, num. 9; Carat., *De juribus paroch.*, tit. 3, cap. 3, in fin.; Pacian., *De probat.*, lib. II, cap. 31, num. 23, et alii cum Rota recentior, part. II, dec. 348, num. 38.

(14. Quarto requiritur, ut unum solum, ac perpetuum rectorem, seu parochum habeat cum cura animarum, et potestate fori pœnitentialis ipsi soli competente, ita ut jure ordinario nullus alius, sed solus ac unicus parochus prædictam habeat curam et potestatem. Conc. *Trid.*, sess. XXIV *De reformat.*, cap. 13, ibi: « Cuicumque parochiæ suum perpetuum peculiaremque parochum assignet, qui eas cognoscere valeat, et a quo solo licite sacramenta suscipiant. » C. *Cum non ignores* 15, De præbendis, ibi: « Cum non ignores, quod una ecclesia unius debeat esse sacerdotis, » et c. *Exstirpandæ* 30, eod. tit., § *Qui vero*, ibi: « Qui vero

qua ratione intelligenda sint, explicatur in *Notis* varior. ad illam sect. tom. II, part. II, pag. 228, seqq. Epistola autem Dionysii, ex qua testimonium hoc ipso numero affertur, supposititia est.